

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

GEILLUSTREERD DOOR F. FUNCKEN

TE VEEL VOOR EEN MENS !

STEL je een ogenblik voor dat de gunst van het publiek je op de troon roept... Mooi, hé? Je straalt van fierheid! En, wat zou je doen indien men je zou zeggen, dat twee derden van de heersers die je vooraf gingen vermoord werden? Dat is minder fraai, wat? Diocletianus die tot keizer werd gekroond vond de gedachte vermoord te worden helemaal niet gezellig en nam onmiddellijk de nodige maatregelen om z'n kroon en z'n hoofd te behouden. Diocletianus regeerde niet, wat men zou kunnen noemen, « met zachte hand »...

3. — ALLEMAAL PENNELIKKERS !

DIOCLETIANUS verdeelde z'n rijk in 12 diocesen en 101 provincies. De oude titels werden afgeschaft en in de plaats daarvan kwam er een hiërarchie van ambtenaren die allen een welomschreven functie en een bepaalde titel hadden. Om het kort en duidelijk te zeggen : een leger van pennelikkers maakte zich van heel de administratie meester en het was moeilijk daarin wegwijs te worden!

4. — HIJ WAS EEN AFGOD

« **I**K ben heer en meester, zei Diocletianus, en m'n ambtenaren hebben slechts te gehoorzamen! » Hij gaf zich uit voor 'n godheid en men moest hem aanspreken met « Uwe Eeuwigheid », « Uwe Majesteit », « Uwe godheid ». Zijn woonst was « De heilige kamer ». In het openbaar verscheen hij graag als een idool met goud en purper behangen en met een stralenkrans op het hoofd. Wie tot hem sprak, moest de knie buigen. Voor de Christenen was Diocletianus ongenadig omdat ze hem niet wilden aanbidden en vereren.

1. — DIOCLETIANUS WAS INTELLIGENT EN LOGISCH

IN 284 nam hij het bewind in handen en was toen 40 jaar. Diocletianus had een lange weg afgelegd want hij was in Dalmatie (maakt nu deel uit van Joegoslavië) geboren als zoon van een vrijgelaten slaaf. Van eenvoudige soldaat was hij opgeklimmen tot de hoogste waardigheid. « Ik moet de grenzen verdedigen, goed op m'n hoofd passen en m'n opvolging verzekeren » zo redeneerde Diocletianus, dat is te veel voor één mens! »...

Hij verdeelde het werk zo goed mogelijk en Rome taarde er niet slechten bij.

2. — HIJ VERDEELDE HET WERK

DIOCLETIANUS vestigde zich in Klein Azië en stelde zijn vriend Maximianus tot mederegent aan. Deze installeerde zich te Milaan. Zij heetten alle twee « Augustus ». Bovendien benoemde hij Galerius en Constantinus Chlorus tot « Cesar » (onderkeizer). Zij resideerden resp. in Sirmium en in Trier. Rome had geen keizer meer. De keizers moesten de grenzen bewaken. Zij waren verbonden door huwelijken en Diocletianus domineerde de overige drie.

5. — DE KEIZER IS MOE

In 305 deed Diocletianus troonsafstand, hij was moe en verlangde er naar de resultaten van zijn hervormingen te zien. Hij trok zich terug in zijn paleis te Spalato (Dalmatië) aan de oever van de Adriatische zee. Het is in dit paleis dat Diocletianus in hevige pijnen stierf.

(Wordt voortgezet.)